

**PREŠEREN
SVETEK V
SLOVENSKI
VESI
STR. 3**

**FILM O
PORABJI
STR. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 21. februarja 2008 ☼ Leto XVIII, št. 8

Slovenci iz sosednjih držav pri predsedniku dr. Danilu Türku

ZA PREMISLEK O SKUPNEM SLOVENSKEM KULTURNEM PROSTORU

Ob slovenskem kulturnem prazniku je predsednik države dr. Danilo Türk sprejel delegacije Slovencev iz sosednjih držav. V manj kot dveh tednih se je slovenski predsednik kar dvakrat pogovarjal s predstavniki Slovencev v sosednjih državah. Drugič se je pogovarjal z vsemi skupaj in delegacijami ločeno. V porabski delegaciji so bili Martin Ropoš, Jože Hirnök, Marijana Sukič in Francek Mukič, pridružil se jim je tudi slovenski generalni konzul mag. Drago Šiftar. Po neuradni informaciji bo dr. Danilo Türk konec februarja na obisku v Budimpešti.

»Če govorimo o suverenosti Slovenije, ne moremo govoriti o tem, ne da bi se spomnili na kulturno osnovo te suverenosti. Če govorimo o kulturi slovenskega naroda, ne moremo o tem govoriti, ne da bi se spomnili na politično pomembnost kulture. Seveda pa je kultura vrednota sama po sebi. Njena vrednost ni odvisna od politične funkcije. Sama je sebi cilj in sama je tisto, zaradi česar je vredna, da jo ne samo razvijamo, ampak da se je tudi veselimo in da upamo, da bo napredovala še naprej,« je poudaril predsednik dr. Danilo Türk.

Predsednik Slovenije je tudi povedal: »Današnje razmere so v mnogočem take, da jih lahko opišemo kot uresniči-

tev ideje skupnega slovenskega kulturnega prostora. Slovenci vsi živimo v okoljih, ki so v političnem pogledu demokratična okolja. Živimo v času, ko državne meje niso več velika ovira za komunikacijo in ko je vse na prvi pogled marsikaj mnogo lažje. Ampak hkrati je marsikaj tudi mnogo težje, kajti čas in življenje v globaliziranem svetu prinašata nova vprašanja pred ljudi. Vprašanja narodne identitete in vprašanja kulturne identitete se postavljajo drugače in

včasih celo iz drugačnih razlogov, kot je bilo v preteklosti. Zato mislim, da je prav, da razmišljamo o skupnem slovenskem kulturnem prostoru na nove načine in da se temu čimbolj sistematično posvetimo. To seveda pomeni razvijanje konkretnih kulturnih projektov, kakršen je recimo goriški kulturni forum in druge podobne oblike dela, ki so nastale v zadnjem času. Razmišljati pa je treba o tem vprašanju tudi kot o načelnem, kot temeljnem vpraša-

nju. Kaj pravzaprav pomeni skupni slovenski kulturni prostor danes, v času povečane in bolj združene Evropske unije, kot je to bilo v preteklosti, in kaj to pomeni danes v globaliziranem svetu, ko je življenjski standard naših ljudi dokaj dober. Vprašanje naše identitete pa je ves čas na nek način odprto.«

Dr. Danilo Türk je tudi izrazil željo, da bi se o teh vprašanjih pogovarjali bolj pogosto in da bi prišli do dognanega resnega spoznanja, kaj nam skup-

ni slovenski kulturni prostor pomeni danes, kakšno vlogo ima in kako ga bomo razvijali naprej. »Tukaj je treba razvijati zavest znotraj slovenskega naroda kot celote. Tu je treba znatno bolj, kot je bil to primer doslej, razvijati vlogo medijev,« je poudaril predsednik Slovenije in dodal, da so njegova vrata odprta za pogovor o teh pomembnih vprašanjih.

**E. Ružič
Foto: Tit Košir**

Še enkrat o slovenskem kulturnem prazniku

Slovenski kulturni praznik je menda edini praznik, ki nas Slovencev ne deli. Ne na desne in leve, ne na konzervativce in liberalce, ne na zamejce, zdaj že pravzaprav Slovence v sosednjih državah, in Slovence v Sloveniji, ne na pristaše visoke kulture ali ljudske kulture... Ob slovenskem kulturnem prazniku se pravzaprav najbolj zavedamo (bi se morali zavedati), da je prav jezik tisti, ki nas povezuje, ki kljub velikim razlikam povezuje prostor od Čedadada do Monoštra. Na po-

Del občinstva na osrednji prireditvi v Monoštru

membnost maternega jezika sta se osredotočila v svojih slavnostnih govorih na kulturnem prazniku mag. Valerija Perger, višja svetovalka za porabske šole, in generalni konzul v Monoštru mag. Drago Šiftar. Da bi njune misli spoznala širša javnost objavljamo odlomke govorov.

Valerija Perger je spregovorila na proslavi za sloveske učence in dijake, ki jo je organizirala DSS.

»Danes je praznik slovenske besede. Besede, ki je ne omejujejo več meje, besede, ki svobodno biva v vsem svojem prostoru, od severa do juga, od vzhoda do zahoda. Skrajni severovzhod slovenskega kulturnega prostora brez vidnih meja je Porabje. Tu se je stoletja ohranjala slovenska beseda, tu se je od davnine molilo, veselilo in žalostilo po slovensko, porabske slovenščine niso mogli izkoreniniti ne meči, ne puške, ne strahovi, ne malodušje.

Porabska slovenščina je preživela in se ohranila. Vse do danes. Vse do nas in vas, dragi mladi Porabci! Pravim – do vas, ker se vi, žal, ne istovetite več s slovenskim jezikom in slovensko dušo... V šolah vas učimo slovenščino kot materinščino staršev in starih staršev – kaj pa je materinščina otrok, ki so jih rodile porabske slovenske matere?? Se kdaj vprašate, zakaj vas mame in očetje – razen redkih, svetlih izjem

– niso učili slovensko?? Pa bi vas lahko!! Tega jim namreč ni branil prav noben režim! Danes pa je praznik slovenske kulture. O pesniku Francetu Prešernu, v spomin katerega ga slavimo, naj govorijo njegove pesmi. In gotovo jih poznate že veliko. Prav letos pa se Slovenci spominjamo še enega pomembnega moža iz naše kulturne preteklosti: slavimo namreč 500-letnico rojstva Primoža Trubarja, velikega Slovenca, avtorja prve slovenske knjige, in utemeljitelja slovenskega knjižnega jezika, ki je poskušal ustvariti nadnarečno različico slovenščine, razumljivo najširšemu krogu Slovencev, in vse svoje bogato življenje posvetil širjenju slovenske besede.«

Generalni konzul Drago Šiftar je prisotne na osrednji prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku, ki jo je organizirala ZSM, pozdravil tudi v domačem narečju.

»Dragi Porabci! Ge san, kak vas zajže večina zna, prišo se v Porabje iz Sobote. Ges man tou srečo, ka vas razmin. To pa zatou, ka sta me moj stari oča pa moja stara mati navčila, ka gnesden gučin tak, ka se mi lejko razmimo. Moran pa praviti, ka san se inda, gda san par lejt delo v Ljubljani, sekejro, ka so me nika nej razmili, če san gučo po naše, tak, kak je želela prekmurska dūša. Če pa san se za istino razčemeriu, te san pa gučo samo prekmurski, če glij so me nej vse razmili, so že po očaj pa guči vidli, ka je nika nej dobro. Zdaj, gda san eti v Porabji, gučin tak, kak mi dūša želej, pa dosta bole se razmimo, ka vi v porabščini ležej, kak v knjižni slovenščini, povejte tou, ka van na dūši leži. Poven van eno: ta naš guč, je stari slovenski guč. In mi vsi vküper smo čuvaji tej stari slovenskih korenin, toga guča. Ge se zavedan, ka mo vsi Slovenci dosta zgübili, če se ta guč pozabi. Zavedan se, ka de slovenščina zgibila, zgibila de svoje korenje. To pa zavolo toga, ka nede nikoga, ka bi čuvo tou korenje. Lidge, šteri ešče gnes gučijo ta stari slovenski guč, živijo na Seniki, Andovcaj, Sakalovcaj, Števanovcaj pa na Verici. Ta stari guč je inda meu ešče eno dobro stvar – v njon se je pisalo, ka se gnes den več nej, zato se ga samo z gučon gor drži. Če ga nemo nücali v vsakdanšnjom življenji, te de se pozabo, pa ga več nede. Ges bi se ešče rad navčo, tak kak gučite na G. Seniki pa okoli njega, kda pravite: Tou je dobro gé! Nikak san nej razmo, kak tou cuj denete „gé“. Zdaj pa že razmin, zatou ka je Sukičova Marjana povedala, kak tou ide. Kak se meni vidi, je glij ta „gé“ najbolje stari falat porabščine, znankar se je roudo, tam nindri na Janošovon brejgi na G. Seniki.«

Od jeseni v porabskih vrtcih vzgojiteljica – asistentka iz Slovenije?

Na pobudo Zveze Slovencev na Madžarskem je 13. februarja v Monoštru potekal pogovor o stalni prisotnosti vzgojiteljice – asistentke iz Slovenije v narodnostnih vrtcih v Porabju. Naj spomnimo: že enajsto leto dvakrat mesečno po dve uri prihajajo vzgojiteljice iz Vrtca Murska Sobota in nudijo strokovno ter jezikovno pomoč domačim vzgojiteljicam. Že nekaj časa pa se razmišlja o tem, da se dosedanja strokovna pomoč razširi in nadgradi. Za to pa so potrebne spremembe obstoječe prakse.

Pogovora so se, poleg sklicateljev, udeležili še predstavniki Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (Urad preko Zveze financira dosedanja oblika strokovne pomoči), Veleposlaništva RS v Budimpešti, Generalnega konzulata RS v Monoštru, Zavoda RS za šolstvo in Vrtca Murska Sobota.

Pogovora v Monoštru so se udeležili predstavniki Urada za Slovence v zamejstvu, ZS na Madžarskem, Veleposlaništva in generalnega konzulata, Vrtca Murska Sobota in Zavoda RS za šolstvo

Po uvodnem pozdravu Jožeta Hirnoka, predsednika Zveze, sem, avtorica tega zapisa, predstavila predvsem strokovne poglede na problematiko, ki jih je dopolnil Dane Katalinič, ravnatelj Vrtca Murska Sobota. Zorko Pelikan, vodja Urada, je menil, da je Urad pripravljen podpreti vse pozitivne pobude, ki bi izboljšale položaj slovenskega jezika in slovenske skupnosti v Porabju nasploh, da pa se moramo zavedati, da je skrb za nemoteno delovanje (tako po kadrovski kot finančni plati) porabskih vrtcev in šol dolžnost države Madžarske, katere državljani so Porabski Slovenci; strokovna pomoč vzgojiteljice – asistentke naj bo projekt, ki ga ponuja Slovenija kot pomoč svojim rojakom v Porabju, le-ti pa morajo bolj aktivno zahtevati pomoč za nemoteno delovanje narodnostnih vrtcev in šol od svoje domicilne države Madžarske. Tudi generalni konzul Drago Šiftar je dodal, da se manjšinski organizaciji, posebej še Državna slovenska samouprava – v katere pristojnosti je skrb za narodnostno šolstvo – morata pri madžarskih oblasteh maksimalno zavzemati za izboljšanje položaja vrtcev in šol.

Sklep pogovora je bil, da Urad načeloma projekt podpira – izpolnjeni pa morajo biti nekateri pogoji; poleg finančne opredelitve tudi strokovna utemeljitev. Vrtec Murska Sobota naj bi sistemiziral delovno mesto vzgojiteljice – asistentke za dogovorjeno obdobje, Zavod RS za šolstvo pa pomagal pripraviti strokovne podlage in zahtevane standarde, razen tega pa nudi tudi strokovno pomoč izbrani kandidatki, predvsem na področju didaktike zgodnjega poučevanja slovenščine kot drugega jezika.

Valerija Perger

Prešernov svétek v Slovenskoj vesi

»8. februar, svétek slovenske kulture ali Prešernov den, je svétek v spomin pesnika Franceta Prešerna, steroga si je slovenski narod vöodebro za največkšoga slovenskoga pesnika kak Vaugri Petöfi Sándora. France Prešeren je v prvom tali devetnajstoga

ré! Baug plati vam, ka smo že z maternim mlejkom leko v sebé spili slovensko rejč. V srečnoj vöri smo se narodili, sterim nam býje slovensko srcé. Slovenski narod je veseli, karažen, steri se vseposedik znajde pa optimistično gleda v svejt. Želim

stauléjja ustvauro dosta lepi pesmi, med njimi Zdravljico, himno Slovencov.

Na koj leko mislimo, gda čöjamo rejč kultura? Povejmo, mislimo leko na ljudske pesmi, svete Marijine pesmi, plese, dramo, operete... vsej narodov. Na koj si pa že bola na rejdko mislimo, je pá tü kultura. Povejmo lepi, baratsagoški gonč, lejpo ponašanja v držini, cerkvi, krčmej, ali če vejmo komi prajti „odpustite mi“. 8. februar, svetek slovenske kulture, je svetek lübezni, radosti do slovenskoga gezika. Gda svetimo slovensko kulturo, svetimo našo najdragšo porabsko slovensko materno rejč tö. Porabski slovenski gezik je naš knjižni gezik tü, vej pa v svojom geziki pišemo članke v slovenske novine Porabje, pišemo andovske zgodbe, slovenski kalendar, gledališke igre, poslöjšamo Radio Monošter, gledamo Slovenske utrinke. Domanja slovenska rejč je prava materna rejč Porabski Slovencov. Bojmo ponosni (büszkék), steri go leko mamó za materno rejč. Slovenske mate-

si, naj te lejpi občútek tü leko spoznajo, začütijo danešnji mladi pa mlajši.« S tejm mišlenji je pozdravila Prešernov svetek avtorica toga članka Klara Fodor.

Na Slovenskoj zvezi smo si želeli, ka mo letos en tau Prešernovoga svetka svetili z domanjimi lidami, Slovenčarami v Slovenskoj vesi 9. februara, v soboto zadvečerek. Slovensko himno nam je zapopejvo Mejšani pevski zbor Lipa iz Šempasa pri varaši Nova Gorica. Pevci pa pevke z dirigentom Miranom Rustjo z dalečnoga kraja so nam z dobro pripravljenim, lejpim koncertom nota pokazali njino pevsko kulturo, za steroga se njim je domanjo lüstvo z velikim aplauzom zahvalilo. Gda so mali mlajši z domanjoga vrtca s spejvanjom slovenskij pesmi pa plesi prišli na oder, so se obrazi vsej lidaj spremenili v smej, vsi so se natagüvali, naj vidijo, sto so tej mali, steri s tašnim veseldjom spejvajo slovenski. Vzgojiteljci Iluški Nagy sta pri tejm furt na pomauč prejdnja vrtca Estera Domiter pa pomaučnica Julika Gerenčer.

Mlašeča gledališka skupina na

gorejnjojseničkoj šauli, steró tü Slovenska zveza drži gora, je naprej dala svojo letošnje nauvo igro „Nauvi avto“. Naš namen na Slovenskoj zvezi je, naj se mlajši, steri zvöjnené deklíčine oprvim špilajo, vcuj navčijo, ka zaznamanojã vöstaniti pred lüstvo pa nika dobro, lejpo pokazati. Mlajši so se fejs potröjdi-li, naj s svojim špilanjem v seničkoj rejči majo vse baugšo produkcijo. Gledališko igro Nauvi avto je napisala pa nota navčila Irena Kalamar iz Trdkove s pomočtjavu lerence Ildiko Dončec Treiber.

Na konci programa smo si želeli nika fejs za smej, zatau smo dali v program gledališko igro Irene Kalamar Janezek v šauli, steró je zašpilalo KTD Rožika iz Trdkove. Prešernov dén smo na konci nazdravili s posanco vina.

Naš namen na Slovenskoj zvezi je bio, naj na slovenski kulturni svétek vsi z lejpimi spomini mislijo nazaj ške za leto dni tü, gda mo je pa zvali vküper svetiti. Lüstvo kak publika je bilau za prvi klas, bili so mlajši, mladi srejdnji pa starejši, na Slovenčare vsikdar leko računamo, pridejo z veseldjom, so radi vküper. Fejs dobro leko vküper delamo s Slovensko samoupravo Monošter-Slovenska ves, tak v cajti predsednice Ilde Antal Pustai kak zdaj, Iluške Nagy. Vsejm lidam, posaba, člani predststva Zveze Atili Bartakovič, podžupani v Varaši Bugan Jožefi pa Slovenskoj samoupravi se lepau zavali-mo za tröjde. Posaba sam se dužna zavaliti s strani Zveze Mariški Lang, stera nam je na té svétek tü na prvo rejč spek-la domanjo skaldje pa kifline, stera smo nej zandoleli hvaliti. Baug plati!

Klara Fodor
sekretarka

Rauže iz papira

Helga Škaper pa sestra Ema Vogrinčič na Gorejnjom Seniki sta nam pripravile košaro dostafele lejpi papirnati rauž, püšeu za kolapoš pa bot zvača, ka so lidgé v Halastöji pa Szarvaskendi na velko čüdili pa hvalili. Baug plati! V kratkom časi mo več vse pisali od njinoga dela, znanja, ka smo na Slovenskoj zvezi té dve ženske

pridobili zatau, ka doma včita mlade ženske redti papirnaté rauže, naj se tá vrejdnost Porabski Slovencov ne pozabi.

Klara Fodor

Opravičilo

V predzadnjöj številki novin Porabje sam v članki *Smo že pozvani na drügo leto* gora naštejla ženske v Slovenski vesi, stera so za Slovensko zvezo spekle več kak 300 kroflinov pa skaldje na predstavitev en tau borovoga gostüvanja.

Fejs mi je žau, eške bola fejs me je pa sram, ka sam ranč tisto žensko vöpozabila, stera nam je najbola pa največkrat na pomauč pri küjanji ali pečenji domanjoga djesti pa mi je človeško tü preveč pri srcej. *Mariška Lang* v Slovenskoj vesi je stalna pomočnica Slovenske zveze pri tašnom deli. Zgučana sva že, ka njeno znanje v küjanji eške bola gora ponöjcamo na Zvezi, gda mo na prireditve dali pripravlati domanjo porabsko djesti ali mo meli tečaj v küjanji (fözötanfolyam) za indašnje porabsko djesti. V imeni Slovenske zveze eške bola pa v svojom imeni, se trno lepau zahvalim za vse njene tröjde pa porazmenje za volo moje hibe.

Klara Fodor

OD SLOVENIJE...

Praznovanje kulturnega praznika

Ob slovenskem kulturnem prazniku se je tudi letos zvrstilo več tradicionalnih dogodkov. Več sto ljubiteljev Prešernove poezije se je na dan praznika udeležilo opoldanskega recitala dramskih igralcev na Prešernovem trgu v Ljubljani. Posebnost letošnjega recitala je bila ta, da je v skladu z letom medkulturnega dialoga 7. kitica Zdravljice, slovenska himna, zazvenela v tujih jezikih, med drugim tudi madžarskem. Sicer pa je bila osrednja državna proslava na predvečer praznika v SNG Maribor. Prešernovo nagrado za življenjsko delo sta prejela književni prevajalec in književnik Janez Gradišnik ter oblikovalec Miljenko Licul. Nagrade Prešernovega sklada pa so dobili: pesnik Primož Čučnik, gledališki režiser Sebastijan Horvat, intermedijska umetnica Ema Kugler, hornist Boštjan Lipovšek, igralec Uroš Smolej ter skladatelj in zvokovni umetnik Bor Turel.

Danilo Türk obiskal New York

Slovenski predsednik Danilo Türk se je mudil na dvodnevem obisku v New Yorku, kjer se je skupaj z drugimi politikami, poslovniki, predstavniki nevladnih organizacij in medijev udeležil razprave o podnebnih spremembah.

Med drugimi se je srečal z generalnim sekretarjem Združenih narodov Ban Ki Moonom in predsednikom Generalne skupščine ZN Srgjanom Kerimom.

Inflacija na letni ravni dosegla 6,4 odstotka

Cene življenjskih potrebščin so se januarja v primerjavi z mesecem poprej zvišale za 0,1 odstotka. Na letni ravni je stopnja inflacije januarja znašala 6,4 odstotka, povprečna 12-mesečna rast pa 3,9 odstotka. Januarska inflacija je bila po ocenah republiškega statističnega urada odraz višjih cen hrane, energentov, gostinskih in nastanitvenih storitev. K njenem znižanju pa so kot običajno prispevale razprodaje.

Dve zgodbi o edinem srcu in kolektivu pod krošnjo divje hruške

»Enainpetdeset let mi je bilo, na vrhuncu svojih duhovnih in fizičnih moči, bi lahko rekel, če ne bi v hipu od tam zgrmel dol. Ni minil dan, ko si ne bi predstavljal svoje nasilne smrti, ko so me ubili ali pa sem se sam ubil, medtem ko sem le redkokdaj pomislil na to, da ne bi bil zdrav, saj sem vendar živel v tistem splošno razširjenem zmotnem prepričanju, da tesnoba ne pomeni opozorila za telo, temveč da je produkt duše, ki pa ga je mogoče obvladati.«

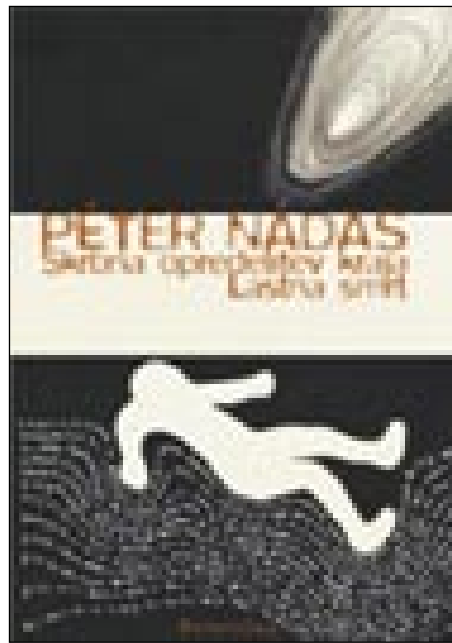
(Lastna smrt, str. 22-23)

S predstavitev knjige Lastna smrt - Skrbna opredelitev kraja madžarskega pisatelja Pétra Nádas se je 21. januarja 2008 začel mednarodni Festival zgodbe - Fabula v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Lastna smrt je prvi izmed dveh esejev madžarskega misleca in literata Pétra Nádas, ki sta pred kratkim izšli pri Študentski založbi. Gre za zgodbo pisatelja, ki so ga osemindvajsetega aprila leta 1993 reanimirali po srčnem infarktu. V zgodbi, zaradi katere bi skeptičen bralec hitro odložil knjigo misleč na številne knjige, ki bolj ali manj uspešno opisujejo doživetja po vrnitvi iz klinične smrti, avtor vodi bralca po poteh *terre incognite* kot pesnik Virgil v Dantejevi Božanski komediji. Deset let po srčnem infarktu je Péter Nádas napisal filozofsko-literarno pisanje, dnevnik, izpoved o svojih doživetjih tistega dne, ko je dojel »...kakšne načrte je imel Rilke z nemimi angeli za našimi hrbti.«. Temelj Nádasevih literarnih besedil je samoopazovanje, kar je v eseju Lastna smrt toliko bolj poudarjeno, ker gre za dogajanje med disfunkcijo človeškega telesa: »...Moj intelekt z največjo možno preudarnostjo ocenjuje tisto, kar bi načeloma moral dojeti kot žalostno minevanje, saj ga z izkušnjami drugih ni mogoče več primerjati. Ni moglo biti tuzemeljski predmet, ki ga tudi iskal nisem, v katerem bi lahko

občutil neskončno ekstazo, zanos, po katerem sem vselej neizmerno hrepenel v tistem svojem telesnem bivanju, ki sem ga delil z drugimi.«.

Drugi esej v knjigi ima nekoliko nenavaden naslov

Skrbna opredelitev kraja. V nasprotju z zgodbo o kozmosu individuuma v prvem eseju zbirke se v pripovedi s podnaslovom *Temeljito obhodimo edino divjo hruško* razkriva mikro- in makrokozmos kolektiva. Časovni horizonti sedanjosti in mitičnega metaforičnega časa se prepletajo že v uvodu: »...Odkar živim v bližini te divje hruške, se mi niti premakniti ni treba, in že lahko vidim v daljave ali pa se ozrem v čas.«

Po pravilničnem začetku o divji hruški, katere veje segajo v nebo, se literarni tekst začne s skoraj neopaznim prehodom prepletati s sociografijo

neke majhne vasi, simboličnega kolektiva: »... vaščani, kadarkoli izustijo besedo vas, nimajo v mislih kraja z njegovim zemljepisnim imenom, ne, besedo vas razumejo v smislu sveta...«.

Pripovedovalec se ozre daleč nazaj v zgodovino, vse do neolitika, preko časov avstro-ogrske monarhije, preko obdobja, ko so v tej regiji živeli Rimljani ter moravski, frankovski in slovanski naseljenci. Trdoživa skupnost ima s svojimi šibkostmi ohranjajočo moč v kolektivni brezosebnosti: »...tukaj živ-

ljenje ni sestavljeno iz osebnih doživetij, ne iz odsefov zgodovinskega spomina, ne iz spominjanja in ne iz pozabljanja, temveč iz molčanja«. Se ves ta čas sploh kaj spreminja...? Menjajo se oblastniki.

Vprašanja svobode Nádas ne more obiti v nobenem delu.

Obravnava vprašanja v tem eseju je prežeta z ironijo: »...politična svoboda je imela - in takega je tudi ohranila - v tem precej velikem koščku sveta drugačen pomen kot v drugih delih sveta.«. Vprašanje možnosti svobode pripovedovalec projicira na širšo geografsko okolje in ga umešča v zgodovinske razsežnosti. V teh krajih so »osvobojeni in povzdignjeni« le najbolj pokorni tlačani. Kolektivna iznajdljivost si seveda v vsakem zgodovinskem obdobju najde dejanja, ki pomenijo upor in skupnosti - morda tudi posamezniku - zagotovijo občutek svobode: »...Če sem okradel

skupno gospodarstvo, sem se obnašal kot pogumen in svoboden človek, saj sem v imenu vseh poskrbel za njihovo moralno zadoščenje, za vse, kar so v imenu skupne lastnine zagrešili proti meni...«. Tako kot po pokristjanjevanju tukajšnji ljudje še dve stoletji častijo svoje stare bogove, tudi najbolj koreniti politični preobrati, ki naj bi s sabo prinesli gospodarske in družbene spremembe, ne spremenijo »...osnovne konstrukcije družbene zavesti...«.

Pred desetimi leti je Péter Nádas za delo *Konec družinskega romana* (Pomurska založba, 1999), ki ga je poslovenil Jože Hradil, prejel nagrado Vilenica. Revija The New York Times lansko leto novembra v obsežnem članku »Pisatelj, ki vidi zgodovino vedno v sedanjiku« predstavlja avtorja ob izidu nove zbirke »Ogenj in znanje« (2007) in razpravlja o njegovem pristopu do obveznih moralnih vprašanj individualnega in kolektivnega spomina.

Kot pravi Nádas sam, je esej *Lastna smrt* napisal tako rekoč izven rednega delovnega časa, ker je v rednem delovnem času celih osemnajst let, s krajšimi prekinitvami, pisal *Vzporedne zgodbe* (2005). Zbirka dveh esejev *Lastna smrt* in *Skrbna opredelitev kraja* je bila v Nemčiji decembra 2006 na prvem mestu seznama najboljših knjig meseca nemške radijske in televizijske postaje Südwestfunk, ki ga sestavljajo na podlagi glasov trintrideset uglednih kritikov. Pričujoča eseja kot tudi druga Nádaseva dela zagotovo pustita sledove v nas vseh. Berite pazljivo! Kje je zakopana »velika posoda naropane-ga zlata«?

Júlia Bálint Čeh

KAKO SE LAHKO ŠČITIMO PRED VIRUSI GRIPE?

Nasveti zdravnice internistke dr. Zsuzse Horváth

Prvi val epidemije gripe se je že umiril, toda intenzivna vremenska otoplitev lahko sproži novi val. Kakšne nasvete bi lahko dali tistim, ki hočejo zavestno preprečiti neprijetnosti obolenja za gripo?

»Na srečo Železna županija letos ne spada med najbolj ogrožena območja. Največ obolenj so registrirali v severnih županijah in županiji Csongrád.«

• *Kaj naj počne tisti človek, ki je že okužen? Ali obstajajo antibiotiki za zdravljenje gripe?*

»Influenca se z antibiotiki ne zdravi. Obstaja pa protivirusno zdravilo tamiflu, ki napada virus influence in mu preprečuje širjenje znotraj telesa,

ne lajša pa simptomov. Zaradi določenih vzrokov to zdravilo bolj redko priporočamo. Za zdravljenje bi raje svetovala dobro znane tradicionalne metode ljudskega zdravljenja, kot so zbijanje vročine, zadostno pitje tekočin, uživanje vitaminov, meda in raznih vrst citrusov, predvsem limone.«

• *Katere vitamine potrebujemo v prvi vrsti?*

»Veliko dozo vitamina C, lahko pa seveda tudi kombinirane vitamine. Antibiotike damo le takrat, če se pojavijo kakšni zapleti.«

• *Torej če se nekdo okuži z virusom gripe, je najbolje, če se zdravi s tradicionalno terapijo, recimo z žganjem?*

»Tega ne bi svetovala, ker ima žganje veliko neželenih učinkov. Človek lahko pade in si zlomi nogo. Od influence sicer ozdravi, toda lahko umre od aspiracije, torej če mu izbljuvek blokira dihalne organe. Raje bi svetovala vitaminsko kuro in veliko tekočine.«

• *Vitamine moramo zaužiti v obliki tablet ali jejmo raje zelenjavo in sadje?*

»Ni nujno, da jih vnašamo v organizem v obliki tablet. Dosti boljše je, če jemo dovolj sadja in zelenjave. Dosti vitamina C vsebuje južno sadje,

rije, temveč tudi na različne viruse, učinkuje na različne vrste glivic, uporablja se pri zdravljenju revmatičnih obolenj in za krepitev imunosti. Uporabljamo ga pa tudi pri zdravljenju slabokrvnosti, obolenj dihal in dihalnih poti,

»Ob zvišani telesni temperaturi ne. Takrat mora bolnik ležati v postelji, ne sme opravljati nobenih napornih dejavnosti. Vsake štiri ure mora jemati zdravila proti vročini in piti dovolj tekočine.«

• *Vročina se da verjetno zmanjšati tudi s plavanjem v zmerno hladni vodi.*

»Če bolnik gre v kopalnišče, in tam kašlja in kiha, potem s tem okuži druge. Lahko se pa hladi doma pod prho tako, da postopoma zmanjšuje temperaturo vode, vse do hladno-mrzle stopnje. Paziti pa moramo na to, da mrzla voda ne vpliva dobro. Ko več nimamo vročine, lahko postopoma začnemo tudi s telovadbo.«

• *Torej če hočemo dolgo živeti in ostati zdravi, rabimo vitamine, minerale in telovadbo.*

»Dodala bi še zdravo prehrano, breznikotinsko življenje, zmerno količino alkohola in prav nič mamil.«

Hvala vam za dobre nasvete.

Suzana Guoth

Internistka dr. Zsuzsa Horváth

predvsem limona, pa tudi zelenjava, največ pa zelena paprika. Leta 1936 je madžarski biokemik nobelovec Szent-Györgyi Albert izoliral vitamin C v papriki. Odkril je, da vsebuje več vitamina C segedinska začimbna paprika kakor citrusno sadje.«

• *Torej ima vitamin C najbolj močan preventivni učinek?*

»Naš organizem potrebuje za krepitev imunskega sistema tudi druge vitamine, ki krepijo naravno odpornost organizma proti raznim boleznim.«

• *Brala sem nekje, da je med odličnih krepilec imunskega sistema in deluje učinkovito tudi proti influenci.*

»V prvi vrsti zato, ker vsebuje propolis, krepi imunski sistem, zavira razvoj bakterij, jih uničuje, pospešuje celjenje ran, pomaga pri zdravljenju vnetij. Pomembno je njegovo antibiotično delovanje, saj ne učinkuje samo na bakte-

pri vnetju dlesni in ustne votline, deluje proti herpesu in nekaterim obolenjem kože, pomaga pri vnetju želodčne sluznice, pri vnetju debelega črevesa.«

• *Za nas na Madžarskem je značilno, da ne skrbimo dovolj za telesno kulturo. Ali bolnikom svetujete kakšno telovadbo?*

Državna slovenska samouprava razpisuje delovno mesto
FINANČNEGA REFERENTA.

Pogoji:

- ustrezna strokovna izobrazba,
- samostojno opravljanje dela,
- prednost je znanje slovenskega jezika.

Informacije: Martin Ropoš, predsednik, tel.: 06-30/2379-164

Az Országos Szlovén Önkormányzat felvételt hirdet
PÉNZÜGYI ELŐADÓI munkakör betöltésére.

Követelmények:

- szakirányú végzettség,
- önálló munkavégzés,
- szlovén nyelvtudás előny.

Érdeklődni lehet: Ropos Márton elnöknél a 06-30/2379-164 telefonszámon.

... DO MADŽARSKE

Spremembe v vladi

Od 18. februarja vodi Ministrstvo za pravosodje Tibor Draskovics namesto Alberta Takácsa. Tibor Draskovics je imel že več nalog v Gyurcsányevi vladi, bil je državni sekretar na Ministrstvu za finance, potem finančni minister. V zadnjem letu in pol je bil državni sekretar v Kabinetu predsednika vlade, odgovoren za nadzorovanje koordinacije med raznimi resorji pri izvajanju reform. Svoje delo v kabinetu je končal kot minister brez listnice. Dosedanjšega pravosodnega ministra Alberta Takácsa, ki je vodil resor le osem mesecev, ne čaka nova vladna naloga.

Policisti v Železni županiji ocenili lansko leto

13. februarja je direktor Policijske uprave (glavne kapitanije) Železne županije dr. Zsolt Halmosi ocenil leto 2007 in ugotovil, da se je stanje javnega reda in varnosti poslabšalo. Za približno četrtino je naraslo število kriminalnih dejanj v primerjavi z letom 2006, s tem je prekinjen petletni trend upadanja kriminala v Železni županiji. Lani je bilo za 40 odstotkov več krajin in ropov ter vlomov kot prejšnje leto. Na županijskih cestah je lani umrlo 47 ljudi, ponesrečilo pa se jih je več kot osemsto.

Programi, prireditve

• Od 23. februarja do 2. marca bo potekalo v Budimpešti srečanje manjšinskih gledališč in amaterskih gledaliških skupin ARCUSFEST. Na srečanju bo sodelovala dramska skupina ZS Veseli pajdaši iz Števanovcev z igro Lacija Kovača Najvekša vrednost. Nastop slovenske skupine bo 2. marca ob 15. uri v novem studiu gledališča Thalia.

• 2. marca ob 9.45 uri bo na Gornjem Seniku v kulturnem domu premiera otroške gledališke skupine ZS Gornji Senik. Igro z naslovom Naš nauvi auto je napisala in postavila na oder Irena Kalamar.

Film o Porabji

Če te podplati srbijo, idi na paut

Po *Zelenom konji* in *Dugi, dugi poti* se že tretji film dela o Porabji z naslovom *Potplatopis*. Od 9. do 14. februara je bila po naši vasnicaj televizijska ekipa pa so gordjemali

kak smo zdaj v Porabji.«

• *Ka leko vejmo od Zlatka Zajca?*

»On je fejest poznani v Sloveniji. On je dolgo lejt delo edne oddaje, ka je z mlajšami odo

delali na Gorenjom Seniki, gde smo spoznali porabske koline pa gesti, spoznali smo župnika Kūhara, šteri so gnauk svejta na Seniki služili. Na Janošovom brejgi pri Ilonki

Režiser Miki Roš z Zlatkom Zajcem v Andovcaj

(snemali) od Andovec cejlak do Gorenjoga Senika. Kakšni film baude tau, pa ka tau znananuje, ka podplatopis, od tauga sam spitavo režisera Mikina Roša.

• *Ka leko vej od tauga filma, ka se snema?*

»Tau je nej film, bola komentarni film pa se zove *Potplatopis*. Zato ka te naš igralec Zlatko Zajc odi pa vsigdar nišo knjigo zišče. S tisto knjigov te odi po tisti krajini, gde se je tista knjiga napisala. On te s tau knjigov odi pa ta tolmači, kakšne šege so, kakšna kulinarika, kakšne posebnosti so gé v tistoj krajini. Geseni smo v Prekmurji meli tri oddaje pri ednoj drugoj knjigi, zdaj pa tū v Porabji delamo. Tau delamo za mladinski program Televizije Slovenija.«

• *Oni podpirajo tau snemanje?*

»Ge sam napiso scenarije, ka se njim tadau. Tau se njim je povidlo pa so pravli, tau je vredi, tau mo delali. Pa te zdaj delamo. Tau mo zdaj delali po vsej slovenskij krajinaj. Kak v Sloveniji tak zvün Slovenije,

po lasej, po travnikaj pa je isko vse, ka raste. Korine, zelenje, trave, ka so zdravi gé ali za gesti dobre. Tau je on več

Zlatko Zajc pri Črni mlakaj

kak deset lejt delo. Zdaj je ta oddaja minaula, zato ka je vse napravo, ka je bilau. Ge sam ga zdaj pauzvo v tau mojo oddajo. On je ovak pisatelj, pesnik.«

• *Gde vse snemate?*

»Tri oddaje delamo. Eno smo

smo cejkare pleli. Tau tak de, ka malo vsega spoznamo. Malo kulinarike, malo kulture, zgodovine, malo tradicije.

Druga oddaja se v Andovci tak zove, ka Andovske zgodbe. Tau so gé zgodbe o straušenci, o Črni mlak, pa o bunkerji za soldačijo. Tretja oddaja se pa tak zove ka Törki pa eške druge vojske. Od Gorenjnoga Senika demu prouti Varaša, pa vse te kasarne notpokažamo, pa se tapovej, kak je tau gnauk svejta bilau. Te

mamo eške tau varaško bitko. Potejm Zlatko pride v kulturni daum, pa de tam probo po porabsko gučati. Zato, ka bi on tō nika rad povedo, dapanjemi nede, pa do ga te ženske vōpopravljale. On te tam nja vse, naj tisti gorštejo tau,

Nikša sreča...

Eno srejdo popodnék, nej dugo po nauvom leti, je cingo moj telefon. Prijazen moški glas me je po imeni lepau pozdravo. Ges sam ga nej poznala. Mi je pravo, ka je sodelavec edne zavarovalnice (biztosító). Včasim sam ga pitala, kak zna on moje menje, telefonsko numero pa tak tadala. Pravo mi je, ka je tau nej fontoško (pomembno). Pravla sam ma, ka mené sploj ne briga nikša zavarovalnica nej, nemam pejnez za tou.

»Vi ste prvi, štero zovém, mogauče te meli srečo, če sprejmete na daumi našoga sodelavca. On de vam prineso ček, na strom morate nutplačati 50 evrov, te pa vas čaka velko presenečenje (meglepetés).«

Tak včasim sam tomi gospaudi povedala: »Znate, ka! Najlepša hvala! Meni presenečenja nej trbej. Dajte ga bole drugim, ges slabo srcé mam za takšno presenečenje. Prosim vas, ne iščite me, nej na doumi in nindri nej. Vi si iščite drugoga človeka, mené pūstite pri méri. Pa zbaugom!«

Te primer sam samo zatok dolspisala, ka nam po telefoni dostikrat kaj ščejo odati, nas nanjé gemlejo, naj naraučimo (rendeljük meg) tau ali tisto. Tašoga ipa trbej fejest skrb meti, ka nas te sledik leko glava boli, ka se ji ne moremo več rejšiti. Zatok po telefoni takšoga ipa nikdar nika ne obečajte, ka tau oni tak vzemejo, ka ste se z njimi pogaudili, pogodbo (szerződés) podpisali. Če rejsan ste nikše papire nej vidli pa podpisali. Dosta dosta papirov te pa mogli pisati te, če te steli tau »pogodbo« gorpovedati pa se nji rejšiti.

Vera Gašpar

šteri bola znajo.«

• *Nejma težave Zlatko z našim narečjem?*

»Gvūšno ka ma, zato ka je par takši besed, štere so načišne kak slovenske. Tak se pogučava, če kaj ne vej, te pita. Fajn je tau tak gé. Vsiški človek je tak, če kaj ne vej, te pita. Dapa gda si že dva, tri dni tū, te se že malo navčiš. Ovak je pa on pisatelj, tak ka on rejč ma v vūji.«

• *Eške en den mate za bitko, pa te gotovo?*

»Nej, potistim mo eške interiere delali. Zato, ka se vsakša oddaja tak zača, ka Zlatko guči, ka je zisko tašo knjigo, štera ma je v podplati nervauzo (idegesség) naprajla. Pa te ga podplati začnejo srbeti, pa te de na paut. Zato je tau potopis. En den mo eške radio snemali, potistim pa eške demo kaulak malo pokrajino snemat.«

• *Kak vidiš zdaj že etak proti konci, de taši film, kakšnoga si ti v glavej vōzmislo?*

»Ge scenarij precizno naredim v plani, pa gda snemamo, te se k taumi fejest držimo. Tak ka de film taši, kak sam

si ge vōzmislo. Dober baude. Naš cilj je nej tau biu, ka bi Porabje notrapokazali, liki tau, ka naj se tisto notrapokaže, ka je zanimivo, menje znano o Porabji. Kak straušenca ali andovski bunkerji. V Sloveniji se mlajši od varaške bitke sploj ne včijo. Pa je najvejša bitka bila med krščansko in törsko vojsko.«

• *O Porabji tri oddaje baudejo. Kak je edna oddaja duga pa gda mo je leko vidli?*

»Ta serija de geseni vōšla, edna oddaja de pa dvajsti minut duga.«

• *Kak se ekipi vidi v Porabji?*

»Njim ranč tak kak meni, sploj dobro se počūtimo med vami. Zato ka dobro, gostoljubno lūstvo žive v Porabji. Sir nišo djesti pa pijača djeste. Dobra je kooperacija tūdi, če kaj trbej, vsikši pomore. Trno se nam vidi. Tak ka z lejpimi spomini mo domau šli. Gvūšen sam, ka za edno leto do mi že gučali, ka Miki, zrihtaj že nikšo delo v Porabji.«

Hvala za pogovor, film pa najgeri čakamo.

Karel Holec

OTROŠKI

NAŠA ZLATA RIBICA

Svejt je čüdno vküper napravljeni. Lidge ne võrvlejo najbolje, ka bi se godili čüdeži.

Depa po drugoj strani bi trno radi bili, ka bi se godili. Te je pa spoj nej čüdno, ka v zlate ribice ne võrvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom potoki. Pa ništérni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.

KAKŠO ŽELENJE?

Zlata ribica včasí na gosti spunjavle želenje. Včasí pa trno na rejdkí. Včasí mine cejla sprtolejt, pa eno ne spuni. Tou jo zat' trno mantra, ka una je za toga volo na svejti. Una je gé zavolo želenja na svejti. Tou je nikšne fele njena služba. Tak vej nevoudasta biti, kak steri človek ne odi v službo. Kak človek, ka je nej srečen sam s seuv. Zato je brž zgrabila za črva, ka ga je v potoki namako nikšen pojbiček. Vö jo je potegno.

- Spüsti me nazaj v vodou pa ti želenje spunim, - njemi je brž prajla.

Pojbič pa nika.

- Nikšnoga želenja nemam. Nika si ne želej, - pa jo je nazaj v vodou lüčo.

Zlata ribica je nej mogla võrvati, ka je pojbič povedo pa napravo. Vej pa tou ne more biti istina, si je brodila. Zato je zgrabila eške gnouk.

- Pojbič, nika si moraš želejti! Ge sam zlata ribica. Zato ti mujs moram spuniti, ka si želejš. Ovak ne more biti. Pa po tistom me nazaj v vodou deješ, - njemi je tumačila.

Pojbič pa njoj je nazaj povedo eške gnouk. Rejsan, nikšnoga želenja je nej emo. Pa jo je že skur nazaj v vodou lüčo.

- Na toum svejti nega človeka, ka bi si nej nigdar nika želo, - ga je dola stavila.

- Ge sam takši človek gé, - jo je pogledno v oči.

Zdaj njoj je že pomalek više prišo. Zato ga je že malo čemerasta pitala, ka je naoupak z njim.

- Nika je nej naoupak z meuv. Ge samo škem na meri ribe loviti pa tou je vse, - njoj je povedo. *- Depa tebe dun nazaj pistim, -* in že je zlata ribica bila v vodej.

Pa si je nej mer njala. Eške gnouk je vgriznola nut v črva. Znouva je bila venej. Zdaj je grato čemerasti pojbič.

- Više si mi prišla! Naj se mi več nigdar gor ne obejsiš, ovak ...

- Zgučano! Želenje se ti spuni. Nazaj me lüči pa tvojga črva na meri njam!

Pa ranč tak je bilou. Püsto jo je nazaj v vodou. Una pa je veselo plavala tadale. Kak bi pa nej, vej je pa želenje pojbiči spunila.

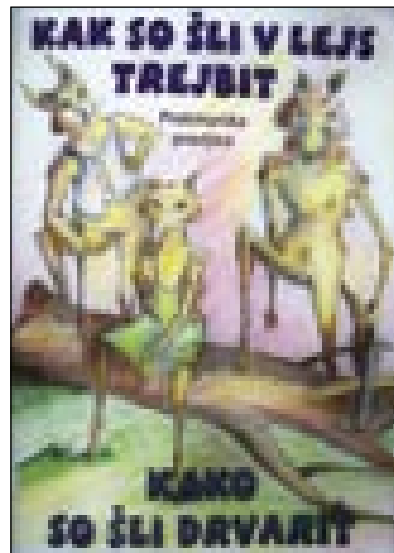
MLAŠEČI

Miki Roš

Nove knjige - Prekmurska pravljica

BRANKO PINTARIČ: KAK SO ŠLI V LEJS TREJBIT

Narečno poezijo Branka Pintariča sem bral prvič leta 2000 v skupni knjigi štirih avtorjev *Korenine naših temnih sanj*, zdaj je pri Zvezi kulturnih društev v Murski Soboti v zbirki revije Separatio izšla njegova Prekmurska pravljica *Kak so šli v lejs trejbit - Kako so šli drvarit*. Obakrat, tako pri pesmih, denimo Louška, kot tokrat pri pravljicnem besedilu, me je pritegnil avtorjev posluh za pisano narečno govorico. Nemara bi bil naslov nekoliko bližje vsebini pravljice, ako bi na mesto *trejbit* napisal *drva sekat*, vendar s pripombo ne zanikam mnenja o odličnem narečnem tekstu, ki ga je za natis poslovenil Milan Vincetič. Ilustracije je prispevala

Kakor zna Branko Pintarič presenetiti s prikupno, tudi izzivalno, s humorjem preže-

akademska slikarka Tatjana Kerec Lovenjak, pesmi pa je uglasbil Dejan Prasl.

to poezijo, tako je bila nenavadna in domiselna predstavitev pravljice: names-

to pogovora z avtorjem je tekst odigrala skupina ljubiteljskih igralcev s Cankove. Vsem, in ni nas bilo malo zbranih, je bila predstavitev pravljice resnično všeč.

Kak so šli v lejs trejbit je pravljica s preprosto, s humorjem prepleteno zgodbo, ki pritegne mlade in starejše, tako bralce v narečju in knjižnem jeziku kot gledalce, ko je uprizorjena. Zgolj

za pokušino: »O Bouk moj, sta čüla, mi pa nemamo nika drv, že za par dnij de nas mrzlo! Moramo si nika spraviti, ovak zmrzremo!« se je nevaulivala lisica. Vuk zavca je pogledno, te pa eno rejč je pravo čedno. »Lisica, tij idi v varaš, doj v vejs. Pr kolari daj šker popraviti, v bouti nam pa nika za poge-sti küjpi, Ge pa zavec si teča en tej z mejdon spigejva, ka tij z vejsi ne prijdeš!« si vuk čedno je vö zmislo.«

E. Ružič

PUST V GORNJESENIŠKEM VRTCU

KAUT

PETEK, 22.02.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.30 OSMI DAN, 12.00 UROČENO ZAVETJE, DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 DUHOVNI UTRIP, 13.35 DOKTOR MARTIN, ANG. NAD., 14.25 SLOVENCI V ITALIJI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ZGODBE IZ OTROŠTVA, RIS. NAN., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: HRANA, 16.25 V DOTIKU Z VODO, AVSTR.-NEMŠ. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 VSE O VESOLJU, 17.40 NEVARNI VIRUS, FRANC. DOK. ODD., 18.40 KARLI, RIS., 18.45 PINGU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 ZAČNIMO ZNOVA, TV SERIJA, 20.30 NA ZDRAVJE! 22.00 ODMEVI, EVROPA.SI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.20 NEVARNI VIRUS, PON., 1.15 DNEVNIK, 1.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.10 INFOKANAL

PETEK, 22.02.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.30 GLASNIK, 11.55 PODOBA PODOBE, 12.25 EVROPSKI MAGAZIN, 12.55 ČRNO BELI ČASI, 13.10 DIAGONALE, 13.45 DAISY MILLER, AM. FILM, 15.20 ŠPORT SPAS, 15.50 MOSTOVI - HIDAK, 16.25 SP V SMUČARSKIH POLETIH, 18.15 POROČILA, 18.20 PRIMORSKI MOZAIK, 18.50 ŠTUDENTSKA, 19.10 MAGAZIN V ALPSKEM SMUČANJU, 19.40 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 21.00 BRAM IN ALICE, AM. NAD., 21.25 BILI SMO VOJAKI, AM. FILM, 23.40 ČAS ZETVE, RUSKI FILM, 0.45 DEADWOOD, AM. NAD., 1.40 INFOKANAL

SOBOTA, 23.02.2008, I. SPORED TVS
 6.05 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 ABSALONOVA SKRIVNOST, DANS. NAD., 13.50 ZALJUBLJENI V ŽIVALI, NEMŠ. POLJ. SER., 14.20 UKRADENA SRCA, AM. FILM, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.15 LABIRINT, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 SOBOTNO POPOLDNE, 18.40 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 GOSPODIČNA MARPLE: V BERTRAMOVEM HOTELU, ANG. FILM, 21.30 DERREN BROWN - KORENČEK ALI PALICA, ANG. ODD., 21.55 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.30 HRI-BAR, 23.35 RIM, AM. NAD., 0.30 HOTEL MILIJON DOLARJEV, AM. FILM, 2.25 DNEVNIK, 2.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.10 INFOKANAL

SOBOTA, 23.02.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 10.10 SKOZI ČAS, 10.20 VROČI STOL, 11.20 PRIMORSKI MOZAIK, 11.50 ŠTUDENTSKA, 12.15 TEKMA, 13.40 NOGOMET, BIRMINGHAM - ARSENAL, 15.55 SP V SMUČARSKIH POLETIH, 18.55 SP V ALPSKEM SMUČANJU, VELESALOM (M), 20.00 RADIOHEAD, POSNETEK KONCERTA IZ MONTREUXA, 20.50 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 21.20 ALPE-DONAVA-JADRAN, 21.55 SP V ALPSKEM SMUČANJU, VELESALOM (M), 22.45 SOBOTNO POPOLDNE 0.55 OČIM, ANG. TV FILM, 3.20 INFOKANAL

NEDELJA, 24.02.2008, I. SPORED TVS
 7.00 ŽIV ZAV. OTROŠKI PROGRAM, 10.20 ŠPORT SPAS, 10.50 PRISLUHNI MO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 NA ZDRAVJE, 14.25 FINA GOSPA, ANG. NAD., 14.55 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. NAD., 15.30 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 POEK, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 ZVEZDE POJEJO, 21.30 TOMAŽ PANDUR, DOK. PORTRET, 22.20 ARS 360, 22.40 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.10 MESAR, FRANC. FILM, 0.35 DNEVNIK, 0.55 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.25 INFOKANAL

NEDELJA, 24.02.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 10.40 SKOZI ČAS, 10.50 Z GLASBO IN S PLESOM ..., 11.35 POMAGAJMO SI, 12.05 GLOBUS, 12.55 ALPE-DONAVA-JADRAN, 13.40 SP V SMUČARSKIH POLETIH, EKIPNO, 16.25 LJUBEZNI NE MOREŠ KUPITI, ANG. TV FILM, 17.35 INDEKS IN PRIJATELJI, KONCERT, 19.40 SP V ALPSKEM SMUČANJU, SUPERVELESALOM (Ž) ZA KOMBINACIJO, 21.00 VZGOJA SRCA, FRANC. NAD., 21.55 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.40 SP V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (Ž) ZA KOMBINACIJO, 23.30 SOPRANOVI, AM. NAD., 0.25 INFOKANAL

PONEDJELJEK, 25.02.2008, I. SPORED TVS
 6.30 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, 11.00 NEVARNI VIRUS, FRANC. DOK. ODD., 11.55 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 ZVEZDE POJEJO, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 TIMOTEJ HODI V SOLO, RIS., 16.05 KOŽA, DLAKA, PERJE: ŽIVLJENJSKI PROSTOR, DOK. NAN., 16.10 AFNA FRIKI: OGRŌŽENE ŽIVALKE VRSTE, IGR.-DOK. NAN., 16.40 HOTEL OBMORČEK: ZAMENJAVA ŽIVLJENJEN, RIS., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 SOBIVANJE MEDVEDA IN ČLOVEKA, FRANC. DOK. ODD., 18.30 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 LOKOMOTIVČEK TOMAŽ IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 ADI V MORJU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 VROČI STOL, 21.00 DOKTOR MARTIN, ANG. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 UMETNI RAJ, 23.25 GLASBENI VEČER, 0.20 SOBIVANJE MEDVEDA IN ČLOVEKA, FRANC. DOK. ODD., 1.10 DNEVNIK, 1.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.15 INFOKANAL

PONEDJELJEK, 25.02.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.25 SOBOTNO POPOLDNE, 15.10 SLOVENCI V ITALIJI, 15.40 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 16.25 OSMI DAN, 16.55 ARS 360, 17.10 ALPE-DONAVA-JADRAN, 17.40 EVROPA.SI, 18.00 POROČILA, 18.05 TEKMA, 18.55 DR. WHO, IGR. NAN., 19.40 HARMONIJE EVROPE: GRČIJA, 20.00 GLAS: SAMO BOG POZNA VOKALNO SKLADNOST, ANG. DOK. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.15 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST, 22.45 LEADBELLY, AM. FILM, 0.55 INFOKANAL

TOREK, 26.02.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 SOBIVANJE MEDVEDA IN ČLOVEKA, FRANC. DOK. ODD., 11.55 TOMAŽ PANDUR, DOK. PORTRET, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 VROČI STOL, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 TROJČICE: ROBIN HOOD, RIS., 16.15 MEDVEDKI: POTEPANJE V LOČJU, ČEŠKA DOK. NAN., 16.20 ZOJA KAJETO: MEGA ZAMENJAVA, RIS., 16.35 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.40 PO TRAVNIKH ... S STANETOM SUŠNIKOM: HENK, DOK. SER., 18.05 Z GLAVO NA ZABAVO, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 ANGELINA BALERINA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 MEDNARODNA OBZORJA: RUSIJA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 VZPON IN PADEC IRANSKEGA ŠAHA, FRANC. DOK. ODD., 23.55 PO TRAVNIKH ... S STANETOM SUŠNIKOM, PON., 0.20 VLAK SKRIVNOSTI, AM. FILM, 2.05 DNEVNIK, 2.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.05 INFOKANAL

TOREK, 26.02.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.15 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 14.30 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.00 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST: VARŠAVA, DOK. SER., 15.30 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 16.00 STUDIO CITY, 16.55 PRISLUHNI MO TIŠINI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 SIRIJA - NA OSI ZLA?, DOK. ODD., 18.30 GLASNIK, 18.55 PORTRET SLOVENSKEGA GLASBENIKA: IGOR OZIM, 20.05 MUZIKAJETO: RUSIJA, IGR.-IZOB. SER., 20.35 GLOBUS, 21.05 IMPRESIONISTI, ANG. NAD., 22.05 ŽIVLJENJE IN SMRT PETRA SELLERSA, AM. FILM, 0.10 JASNOVIDKA, AM. NAD., 1.00 INFOKANAL

SREDA, 27.02.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.45 KNJIGA MENE BRIGA, 11.00 Z GLAVO NA ZABAVO, 11.25 PO TRAVNIKH ... S STANETOM SUŠNIKOM: HENK, DOK. SER., 11.55 MARIJANA LIPOVŠEK, PORTRET MEZZOSOPRANISTKE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ARS 360, 13.35 UMETNI RAJ, 14.00 MEDNARODNA OBZORJA: RUSIJA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANA Z ZELENE DOMAČIJE, RIS., 16.05 MALE SIVE CELICE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 ŠKOT - ČUVAJ TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA, DOK. ODD., 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 ULICA SANJ, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 KAJ ŽENSKA LJUBIJO, AM. FILM, 21.55 PRVI IN DRUGI, 22.15 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.25 OMIZJE, 0.35 ŠKOT - ČUVAJ TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA, PON., 1.30 DNEVNIK, 2.05 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.30 INFOKANAL

SREDA, 27.02.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 15.55 ZALJUBLJENI V ŽIVALI, NEMŠ. POLJ. SER., 16.25 HRI-BAR, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 ČRNO BELI ČASI, 18.20 DIAGONALE, 18.55 INTERVJU: DR. TARAS KERMAUNER, 20.00 ŠPORT, 22.00 PETER HANKE: KASPAR, TV PRIREDBA PREDSTAVE SLOVENSKEGA MLADINSKEGA GLEDALIŠČA, 22.55 SLOVENSKA JAZZ SCENA: 5. FESTIVAL SLOVENSKEGA JAZZA: KVINTET ČRTA REMICA, 23.45 REBUS: MRTVE DUŠE, ANG. NAN., 1.30 INFOKANAL

ČETRTEK, 28.02.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.50 ŠKOT - ČUVAJ TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA, DOK. ODD., 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ZAČNIMO ZNOVA, TV SER., 13.45 PIRAMIDA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 SREBRNOGRIVI KONJIČ, RIS., 16.05 PAST ZA JEUŠČKA, IGR. FILM EBU IZ ČEŠKE, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.15 DUHOVNI UTRIP, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 IN TO JE VSE!, RIS., 18.45 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 HITLER IN MUSSOLINI - SUROVO PRIJATELJSTVO, NEMŠ. DOK. SER., 20.50 TEDNIK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 DOGOVOR, ANG. TV FILM, 0.50 DUHOVNI UTRIP, 1.05 DNEVNIK, 1.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.05 INFOKANAL

ČETRTEK, 28.02.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 16.40 GLOBUS, 17.10 PRVI IN DRUGI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 MED VALOVI, 18.35 EVROPSKI MAGAZIN, 19.05 KITARSKI ANSAMBEL GŠ FRANC ŠTURM IN LJUDMIL RUS, 19.35 ZAPOJTE Z NAMI - SERGEJ PROKOJEV, IGOR STRAVINSKI (1969), 20.00 SREBRNA POROKA, NEMŠ. FILM, 21.30 4400 POVRATNIKOV, AM. NAD., 22.10 DAR, AM. FILM, 0.00 ČLOVEŠKA NARAVA, AM. FRANC. FILM, 1.35 INFOKANAL

VABILO

Vabimo vas na zaključno tiskovno konferenco projekta z naslovom *Vlak prijateljstva-Spoznavanje zamejskih kulturnih vrednot z vlakcem prijateljstva*, ki je bil izveden v okviru razpisa Program pobude skupnosti Interreg IIIA Sosednji programi Slovenija-Madžarska-Hrvaška 2004-2006. Tiskovna konferenca bo **23. februarja ob 14. uri**, v Kulturnem domu na Dolnjem Seniku.

Program
 14.00 Otvoritev

14.45 Ogleđ pridobitev projekta

15.30 Sprejem za udeležence tiskovne konference

16.00 Glasba na prostem ter prigrizek za obiskovalce

MEGHÍVÓ

Szlovénia-Magyarország-Horvátország INTERREG IIIA Szomszédási Program 2004-2006 pályázati felhívására az „1.3. Közös turisztikai és kulturális térség” intézkedésre benyújtott „Barátságvonat - Határon túli kulturális értékek megismerése a Barátságvonattal” című projekt záró sajtótájékoztatójára kerül sor Alsószölnökön **2008. február 23-án (szombaton) 14 órakor** a Művelődési Ház tetőterében.

Program:
 14⁰⁰ Megnyitó

14⁴⁵ Bejárás

15³⁰ Fogadás

16⁰⁰ Térzene, forralt bor, pogácsa várja a rendezvény iránt érdeklődőket.

Spoštovani starši, dragi otroci!

Tisztelt Szülők! Kedves Gyerekek!

DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku vljudno vabi bodoče prvošolčke in njihove starše oziroma vse zainteresirane na Dneva odprtih vrat, ki bosta

- za bodoče prvošolčke in njihove starše *v sredo, 27. februarja 2008, ob 9.30 uri*;
- za ostale letnike in zainteresirane pa *v torek, 11. marca 2008, od 8. do 12. ure*.

Staršem in otrokom bomo pokazali obnovljeno šolo, jih seznanili z življenjem šole ter z vzgojno-izobraževalnim delom, ki poteka na naši šoli.

Podrobnejše informacije o šoli lahko dobite v času pouka med 8. in 15. uro po telefonu 94/534-016 ali po mobilnem telefonu 06-20-661-3724 (kadarkoli). Informacije najdete tudi na spletni strani www.kossicsiskola.gportal.hu

Tomaz Časar
 ravnatelj

Császár Tamás
 igazgató

Porabje

ČASOPIS
 SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
 Glavna in odgovorna urednica
 Marijana Sukič

Naslov uredništva:
 H-9970 Monošter,
 Gárdonyi G. ul. 1.; p-p. 77,
 tel.: 49/380-767; e-mail:
 porabje@mail.datanet.hu
 ISSN 1218-7062

Tisk:

EUROTRADE PRINT d.o.o.
 Lendavska 1; 9000 Murska
 Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa:
 HU15 1174 7068 2000 1357,
 SWIFT koda: OTPVHUHB